

Prinášame vám otvorenú kázeň, ktorú počas pohrebu zavraždenej Martyiny Kušnírovej predniesol 2. 3. 2018 košický pomocný biskup Marek Forgáč.

Drahá smútiaca rodina, milí priatelia, bratia a sestry!

V týchto chvíľach prežívame žiaľ, bolesť, úzkosť, ale aj zlosť, hnev, bezradnosť i bezmocnosť. Zaskočilo nás všetkých to, čo sa tu stalo. Zaskočilo nás to a máme veľmi veľa otázok, na ktoré bezradne hľadáme odpovede. Aj ja sám si kladiem otázky. Prišiel som k vám nie preto, aby som ponúkal „lacné“ odpovede. Prišiel som vás všetkých posilniť v nádeji.

Jednou z najsilnejších otázok, ktoré sa nám vynárajú, je táto: Kde je Boh? Kde bol Boh, keď sa toto všetko stalo? Kde je Boh, keď musíme takto trpieť?

Nerád by som hľadal šablónovitú odpoveď. Skôr by som povedal to, čo mi vraví moja viera: Boh je na našej strane! Boh je na našej strane, pretože nám to ukázal vo svojom Synovi, Ježišovi. V ňom Boh trpí spolu s nami. Práve teraz, v pôste, si pripomíname, ako bol Ježiš vysmievaný, ako ho potupovali, ako ho oplúvali, ako ho ukrižovali...

Mohol by som povedať, že to, čo sa v posledných dňoch stalo, celá táto tragédia, to je výsmech Ježiša Krista. Táto tragédia je plúvanec do Ježišovej tváre, je to kopanec do osoby Ježiša, je to znovu-ukrižovanie Ježiša. Boh je tu s nami. On nie je ten, ktorý sa len pozerá na nás. Boh trpí spolu s nami. To je moja viera i moja nádej, v ktorej vás chcem posilniť.

Ale mohli by sme sa ďalej pýtať: Prečo existuje zlo? Prečo musia trpieť nevinní ľudia?

Náš dobrý Boh nám všetkým dal veľký dar – dar slobody. A tento dar každý z nás rôzne využíva. Naša zosnulá sestra Martina využila tento dar na to, aby študovala, aby si našla prácu, aby si našla priateľa, aby si raz založila rodinu. Jej priateľ Ján využíval dar slobody na to, aby vykonával odvážnu prácu novinára.

My všetci, ktorí sme tu prítomní, sme využili tento dar slobody na to, aby sme tu prišli a aby sme vyjadrili súcit s najviac trpiacimi. Ale sú aj takí, ktorí využívajú dar slobody na to, aby robili zlo, aby ubližovali, škodili alebo aj zabíjali.

Aké môže byť toto zlo? Môže to byť napríklad personifikované alebo zosobnené zlo. Niekedy sa v človeku nahromadí toľko zla, že sa stáva samým stelesným zla. Kto dokáže zoči-voči zničiť mladý ľudský život, ten je diabol – zosobnené a personifikované zlo.

Ale môže byť aj inštitucionalizované zlo. To je zlo, ktoré vykonávajú skupiny ľudí, inštitúcie. To je organizované zlo, zločinecké skupiny. Nech nás dobrý Boh chráni od toho, aby sa v našej krajine rozmáhalo inštitucionalizované zlo. Nech nás dobrý Boh chráni od toho, aby sa na našom východnom Slovensku rozmáhalo inštitucionalizované, organizované zlo.

No môže byť aj rozptýlené zlo, vágne zlo, difúzne zlo. To je zlo v podobe atmosféry, ovzdušia. To je vtedy, keď niekto svojou činnosťou vytvára takú atmosféru, že sa v nej veľmi dobre darí rôznym formám zla. V týchto formách zla sa vinník ľahko schováva.

Preto, ak sú v našej spoločnosti vodcovia, ktorí svojimi aktivitami, svojimi priateľstvami, svojimi kontaktmi, svojou činnosťou alebo aj nečinnosťou vytvárali a vytvárajú také ovzdušie, takú klímu, v ktorej sa darí rôznym formám zosobneného alebo organizovaného zla, tak títo majú nepriamu zodpovednosť za to, čo sa tu stalo.

A preto Slovensko dnes nechce vidieť stôl preplnený balíčkami bankoviek. Veď to je ťažký cynizmus! Veď práve kvôli nezriadenej láske k peniazom sa stali tieto tragédie. Ako hovorí apoštol Pavol: „Koreňom všetkého zla je láska k peniazom...“ (1Tim 6,10). Veď tu teraz ide o život, o hodnoty! Slovensko dnes nechce vidieť peniaze na stole. Slovensko dnes potrebuje vidieť charakterných vodcov, ktorí vezmú na seba priamu i nepriamu zodpovednosť a ktorí dokážu odísť zo scény. Toto by bolo vodcovské. Toto by bolo otcovské. Toto by bolo chlapské. Toto by bolo kresťanské. Veď Ježiš vzal na seba viny druhých. Ak si chceme hovoriť, že sme kresťanská krajina, mali by mocní tejto krajiny vedieť vziať na seba svoje viny, ale aj viny druhých.

Pýtajme sa však ďalej: Máme sa báť?

Odpoviem na to odvážne a evanjeliovo: Nebojte sa! (Jn 6,20). Boh je mocnejší ako všetko zlo na svete! Skúsme počúvať Ježišove slová z Matúšovho evanjelia (a v tejto situácii budú znieť naozaj veľmi odvážne): „Nebojte sa tých, čo zabíjajú telo, ale dušu zabiť nemôžu. Skôr sa bojte toho, ktorý môže i dušu i telo zahubiť v pekle“ (Mt 10,28).

Nuž nebojme sa! Chcel by som vyzvať všetkých, predovšetkým mladých ľudí: Nebojte sa! Upriamte svoju pozornosť na dušu. V tomto svete, ktorý z lásky k peniazom dokáže zabíjať, obráťme svoju pozornosť na dušu. Obráťme svoju pozornosť na hodnoty: na lásku, na priateľstvo, na vieru, na spravodlivosť, na charakter... Možno je táto odpoveď ľudsky nedokonalá, ale určite ukazuje cestu.

A ešte raz sa opýtajme: Prečo sme sa tu stretli?

Prišli sme, aby sme boli spolu s tými, ktorí trpia. Aby sme spolu s najbližšou rodinou dvíhali a objímali kríž. Prišli sme tu, aby sme boli ako Šimon z Cyrény, ktorý pomáha Ježišovi niesť kríž (Mk 15,21). A v každom trpiacom je sám Ježiš.

Vytvorme teda jednotu. Nech z tejto jednoty zaznieva mocný hlas do našej krajiny, do tohto sveta. Nie, nie je to zneužívanie situácie na lacné výkriky. Je to mocný hlas bezmocných. Vytvorme vzájomnú jednotu, aby sme boli s tými, ktorí to v tejto chvíli najviac potrebujú, aby sme s nimi spolu-trpeli. Nech dobrý Boh je s nami a nech bojuje za nás!